

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

09 aprilie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Constantin Gurschi

Judecători –Liliana Catan și Elena Covalenco

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de Nicolaenco Ludmila și avocatul acestuia Antoci Maria, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2013, pe cauza penală în privința inculpatei:

Nicolaenco Ludmila Ion, născută la 24 februarie 1958, domiciliată în mun. Chișinău, str. Gh. Asachi 66/1, ap.26

Termenul de examinare a cauzei:

- prima instanță: 10 mai 2012 – 10 iulie 2013;
- instanța de apel: 01 august 2013 - 30 octombrie 2013;
- instanța de recurs: 04 martie 2014- 09 aprilie 2014.

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 10 iulie 2013, inculpata Nicolaenco Ludmila Ion a fost achitată de învinuirea adusă în baza art. 191 alin. (2) lit. c) și art. 361 alin. (1) CP din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat, că Nicolaenco Ludmila a fost pusă sub învinuire pentru faptul că la 17 iulie 2010, activînd în calitate de poștaş la Oficiul Poștal nr. 2028 mun. Chișinău, situat pe adresa mun. Chișinău str. Leh Hacinschi 2/4, fiind investită conform Fișei de post p.1.1., „Sarcinile de funcție”, cu distribuirea pensiilor și indemnizațiilor, urmărind scopul însușirii ilegale a bunurilor, primind pentru repartizare pensia în mărime de 920,69 lei a Leontev Achim Tudor, pentru luna iulie 2010 și fiind obligată conform obligațiunilor de serviciu să o expedieze destinatarului a introdus prin contrafacere în Dispoziția de plată a pensiei nr. 156154, care este un document oficial, la rubrica „primit/semnat”, semnătura lui Leontev Achim, după ce a ridicat mijloacele bănești în sumă de 920,69 lei. Ulterior în scopul camuflării acțiunilor sale criminale a prezentat Dispoziția sus menționată la Oficiul poștal ca fiind executată, în urma cărui fapt lui Leontev Achim i-a fost cauzată o pagubă materială considerabilă în sumă totală de 920,69 lei.

Aceste acțiuni ale inculpatei au fost încadrate de acuzare în baza art. 191 alin. (2) lit. c) CP – *delapidarea averii străine adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane încredințate în administrarea vinovatului, săvârșită cu cauzare de daune în proporții considerabile* și art. 361 alin. (1) CP – *confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false care acordă drepturi*.

2.1. Pronunțând sentință de achitare, instanța de fond a motivat că acuzarea nu a dovedit vinovăția lui Nicolaenco Ludmila în săvârșirea infracțiunilor incriminate deoarece pe parcursul urmăririi penale precum și în instanța de judecată inculpata nu a negat și a recunoscut că anume dînsa s-a semnat în locul lui Leonte Achim pentru luna iulie 2010, însă a făcut-o din milă pentru acesta. Bani au fost reținuți nu cu scop de însușire ci pentru a fi înmînați pensionarului cît mai curînd posibil, ceea ce și s-a întîmplat la data de 20.07.2010, în mod benevol, fără a-i tăinui, iar plîngerea (f.d.8) din partea lui Leonte Achim a fost depusă la CPC Centru abia la 7 zile după ce fiul său Leonte Oleg a ridicat toată suma pensiei în mărime de 920,69 lei.

Raportul de expertiză nr. 384 din 26.08.2010 stipulează că pentru perioada septembrie 2008-iunie 2010 semnăturile la rubrica „primit/ semnat” aparțin lui Leonte Achim, însă pentru luna iulie 2010 nu-i aparțin lui Leonte Achim, neputînd a fi stabili dacă această semnătură aparține Ludmillei Nicolaenco.

Careva pretenții materiale față de Nicolaenco Ludmila, reprezentantul părții vătămate nu are. În calitate de funcționar în cadrul oficiului poștal aceasta este caracterizată pozitiv de către administrație. În cadrul urmăririi penale precum și în instanța de judecată a participat activ, nu s-a eschivat.

3. Împotriva sentinței, apel a declarat acuzatorul de stat Constantin Moraru, prin care solicită casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri prin care Nicolaenco Ludmila Ion să fie condamnat în baza art. 191 alin. (2) lit. c) și art. 361 alin. (1) CP, și cu aplicarea art. 84 alin. (1) CP a-i stabili pedeapsa definitivă cu închisoare pe un termen de 3(trei) ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis, iar potrivit art. 90 CP să fie dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 2(doi) ani.

Într-u admiterea apelului, acuzarea invocă că cele indicate în sentința de achitare nu și-au găsit confirmare și că vinovăția a fost dovedită pe deplin prin probe pertinente, utile, veridice și concludente, ce coroborează în ansamblu și se completează.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2013, a fost admis apelul acuzatorului de stat, casată sentința Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 10 iulie 2013, și pronunță o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpata Nicolaenco Ludmila Ion a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. c) și art. 361 alin. (1) CP și condamnată:

- în baza art. 191 alin. (2) lit. c) CP la 2 (doi) ani închisoare, cu privarea de

dreptul de a ocupa funcții privind gestionarea mijloacelor bănești pe un termen de 5 (cinci) ani;

- în baza art. 361 alin. (1) CP la 6 (șase) luni închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) CP pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial de pedepse, i s-a stabilit pentru executare pedeapsa definitivă – 2 (doi) ani și 1 (una) lună închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții privind gestionarea mijloacelor bănești pe un termen de 5 (cinci) ani.

În baza art. 90 CP s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare pe un termen de probă de 1 (unu) ani.

4.1. La adoptarea soluției sale, instanța de apel a constatat că, Nicolaenco Ludmila la 17 iulie 2010, activînd în calitate de poștaş la Oficiul Poștal nr. 2028 m. Chișinău, situat pe adresa m. Chișinău str. Leh Hacinschi 2/4, fiind investită conform Fișei de post p.1.1., „Sarcinile de funcție”, cu distribuirea pensiilor și indemnizațiilor, urmărind scopul însușirii ilegale a bunurilor, primind pentru repartizare pensia în mărime de 920,69 lei a Leontev Achim Tudor, pentru luna iulie 2010, și fiind obligată conform obligațiilor de serviciu să o expedieze destinatarului a introdus prin contrafacere în Dispoziția de plată a pensiei nr. 156154, care este un document oficial, la rubrica „primit/semnat”, semnătura lui Leonte v Achim, după ce a ridicat mijloacele bănești în sumă de 920,69 lei. Ulterior în scopul camuflării acțiunilor sale criminale a prezentat Dispoziția sus menționată la Oficiul poștal ca fiind executată, în urma cărui fapt lui Leonte v Achim i-a fost cauzată o pagubă materială considerabilă în sumă totală de 920,69 lei.

Aceste acțiuni ale inculpatei Colegiul le încadrează în baza art. 191 alin. (2) lit. c) CP – *delapidarea averii străine adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane încredințate în administrarea vinovatului, săvîrșită cu cauzare de daune în proporții considerabile* și art. 361 alin. (1) CP – *confeccionarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false care acordă drepturi*.

La această concluzie instanța de apel a ajuns reieșind din următoarele probe:

-declarațiile inculpatei Nicolaenco Ludmila atît la urmărirea penală cît și în instanța de fond și de apel din care rezultă că a semnat în Dispoziția de plată a pensiei nr. 156154 la rubrica „primit/semnat” în locul pensionarului Leontev Achim și a ridicat mijloacele bănești în sumă de 920,69 lei, nu cu scopul de a le însuși ci de a le transmite acestuia, cunoscînd că el este bolnav.

Potrivit instrucțiunii, dacă nu găsește titularul dreptului –pensionarul acasă ea urma să restituie banii la Oficiul Poștal, informînd șeful, ceea ce ea nu a făcut.

Se căiește sincer în cele comise.

-declarațiile lui Leonte Oleg (în calitate de martor și de reprezentant a părții vătămate) , deoarece la 22 septembrie 2010 Leonte Achim a decedat (f.d. 114)) atît la urmărirea penală cît și în instanța de fond și de apel din care rezultă că în luna iulie 2010, cu soția Ala, s-au dus la Oficiul Poștal 2028 pentru a primi pensia tatălui –

Leonte Achim. Au rugat să li se prezinte dispoziția de plată și au rămas surprinși, văzînd că în rubrica „primit/semnat” pe luna iulie 2010 era pusă tatălui, fapt ce nu corespunde realității, deoarece acesta era internat în spital.

După ce au discutat cu poștașul Ludmila Nicolaenco, aceasta a recunoscut că ea a făcut semnătura doar pe luna iulie și le-a dat banii, motivînd aceasta că a făcut-o ca să nu să se piardă pensia.

După acest fapt s-a gîndit că nu e exclus că și în lunile precedente Nicolaenco Ludmila putea să falsifice semnăturile și s-au adresat la poliție.

- **declarațiile martorului Leonte Ala**, care sunt similare cu ale lui Leonte Oleg.

- **declarațiile martorului Copîriulina Tatiana**, din care rezultă că la data comiterii faptelor îndeplinea temporar funcția de Șef al Oficiului Poștal 2028. Despre conflictul apărut între poștașul Nicolaenco Ludmila și familia Leonte, a aflat de la poliție. Cunoaște că pensia lui Leonte Achim a fost transmisă feciorului acestuia în baza scrisorii de control și nu a dispoziției de plată deoarece în aceasta era pusă deja semnătura. Pînă la cazul dat, Nicolaenco Ludmila s-a manifestat doar pozitiv, îndeplinindu-și atribuțiile de serviciu.

Materialele cauzei, inclusiv:

- raportul de expertiză prin care s-a concluzionat că semnătura din rubrica „primit/semnat” pe luna iulie 2010 în Dispoziția de plată a pensiei nr. 156154 nu a fost făcută de Leonte Achim.

- dispoziția de plată nr. 156154 în care se conține semnătură la rubrica „primit/semnat” pe luna iulie 2010.

- fișa de post potrivit căreia în sarcina poștașului intră distribuirea pensiilor și indemnizațiilor.

- procesul verbal de confruntare efectuată între Leonte Ala și Nicolaenco Ludmila potrivit căruia martorul explică că inculpata nu le-a restituit banii imediat la cerința lor ci a doua zi cînd ea le-a telefonat la domiciliu manifestînd dorința de restituire a banilor.

- raportul nr. 21 sn-2011 de expertiză psihiatrică legală staționară prin care s-a concluzionat că Nicolaenco Ludmila acționează cu discernămînt și că diagnosticul stabilit nu-i afectează capacitatea de prevedere și deliberare a acțiunilor sale, dîndu-și seama de caracterul acțiunilor sale.

- descifrările convorbirilor telefonice din care rezultă că Nicolaenco Ludmila a sunat la domiciliul lui Leonte Oleg după ce ultimul împreună cu soția sa au cerut explicații de la șefa-interimar a oficiului poștal vis-a-vis de semnătura din dispoziția de plată efectuată de Leonte Achim.

În baza probelor expuse mai sus, Instanța de apel a reținut ca dovedite faptele inculpatei atît sub aspectul elementului material al laturii obiective, cît și al laturii subiective, care în speță îmbracă forma intenției directe, or inculpata cunoscîndu-și atribuțiile de serviciu, a confecționat semnătura lui Leonte Achim în rubrica

„primit/semnat” pe luna iulie 2010 în Dispoziția de plată a pensiei nr. 156154, care este un document oficial ce confirmă exercitarea dreptului persoanei la pensie, apoi a deținut și folosit acest act prezentându-l reprezentantului legal la solicitare, iar în urma falsificării acestui act a primit pensia pe o lună a lui Leonte Achim, banii pe care îi avea în administrare și numai după adresarea la Șefa Oficiului Poștal aceasta a eliberat suma de bani reprezentantului părții vătămate care acționa la acel moment în baza procurii, iar afirmațiile Ludmillei Nicolaenco nu sunt probate și poartă un caracter declarativ.

Instanța de apel a constatat și agravanta componenței de infracțiune a delapidării „*cu cauzarea de daune în proporții considerabile*”, deoarece inculpata a însușit singurul mijloc de întreținere a părții vătămate care la acel moment pe lângă faptul că era pensionar, mai era internat și în spital necesitând îngrijire medicală cât și medicamente.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 61, 75 – 77, 84 CP și anume: de gravitatea infracțiunilor comise, care se atribuie al categoria celor grave și ușoare; de motivul comiterii acestora – cupiditatea; de persoana celei vinovate, care anterior a fost condamnată, având antecedente penale stinse, se caracterizează pozitiv, a avut un comportament corect la urmărirea penală și în instanțele de judecată, neeschivându-se; de lipsa circumstanțelor cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, cât de faptul, că inculpata nu și-a conștientizat pe deplin vina, la nivelul de înțelegere a situației în care s-a pomenit se căiește, a contribuit la descoperirea infracțiunii comise prin descrierea concretă a faptelor comise de dânsa, de lipsa pretențiilor de ordin material sau moral.

Reieșind din circumstanțele stabilite, Instanța de apel a conchis, că nu este rațional ca inculpata să execute pedeapsa stabilită, fiind posibilă dispunerea suspendării condiționate a executării ei pe termen de probă, oferind posibilitatea corijării și reeducării acestora fără a fi izolați de societate.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul Antonici Maria și inculpata Nicolalenco Ludmila care, invocând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.12) Cod de procedură penală solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței, pe motiv că acuzarea nu a demonstrat în fața instanței vinovăția lui Nicolaenco Ludmila în săvîrsirea infracțiunilor incriminate, deoarece Nicolaenco Ludmila atât la faza de urmărire penală, cât și în instanța de judecată nu a negat faptul că dânsa a semnat în locul lui Leonte Achim pentru luna iulie 2010, însă ea a întreprins aceasta, nu cu scopul de a însuși acești bani, dar a făcut-o cu buna intenție de a-i transmite într-o perioadă cât mai scurtă de timp lui Leonte Achim pensia, pe care de altfel i-o transmitea regulat, deoarece știa că acesta la moment se afla în spital și, cea mai mare probabilitate că va avea mare necesitate de surse financiare în timpul cel mai apropiat.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

Recurentul a invocat în recursul ordinar ca temei pentru recurs pct. 12) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, de fapt referindu-se la dezacordul său cu aprecierea probelor și a nevinovăției inculpatei în comiterea infracțiunii imputate.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, *hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Acest temei pentru declararea recursului ordinar nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului înaintat, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de recurent.

Verificând argumentele invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal constată următoarele:

Instanța de fond a examinat sub toate aspectele probele prezentate, însă le-a dat o apreciere incorectă și a adoptat în baza lor o hotărâre ilegală în ceea ce privește situația de fapt și de drept, iar instanța de apel, în baza probelor administrate, a adoptat o decizie legală și întemeiată.

Concluziile instanței de apel referitor la faptul că Nicolaenco Ludmila a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 191 alin. (2) lit. c) CP – *delapidarea averii străine adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane încredințate în administrarea vinovatului, săvârșită cu cauzare de daune în proporții considerabile* și art. 361 alin. (1) CP – *confeccionarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false care acordă drepturi, sînt juste și întemeiate, fiind bazate pe probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele.*

Circumstanțele stabilite de instanța de apel și anume că *”inculpata cunoscîndu-și atribuțiile de serviciu, a confeccionat semnătura lui Leonte Achim în rubrica „primit/semnat” pe luna iulie 2010 în Dispoziția de plată a pensiei nr. 156154, care este un document oficial ce confirmă exercitarea dreptului persoanei la pensie, apoi a deținut și folosit acest act prezentîndu-l reprezentantului legal la solicitare, iar în urma falsificării acestui act a primit pensia pe o lună a lui Leonte Achim, banii pe care îi avea în administrare și numai după adresarea la Șefa Oficiului Poștal aceasta a eliberat suma de bani reprezentantului părții vătămate care acționa la acel moment în baza procurii, iar afirmațiile Ludmilei Nicolaenco nu sunt probate și poartă un caracter*

declarativ” se confirmă prin probele descrise și adunate cu respectarea procedurii penale, verificate și apreciate de instanță conform legislației în vigoare, fiind descrise detaliat și argumentat în decizia instanței de apel și la pct.4.1. al prezentei decizii.

Colegiul consideră neîntemeiat și argumentul recurenților referitor la faptul, că inculpata a semnat în locul lui Leonte Achim pentru luna iulie 2010, însă ea a întreprins aceasta, nu cu scopul de a însuși acești bani, dar a făcut-o cu buna intenție de a-i transmite într-o perioadă cât mai scurtă de timp lui Leonte Achim pensia, pe care de altfel i-o transmitea regulat, deoarece știa că acesta la moment se afla în spital și, cea mai mare probabilitate că va avea mare necesitate de surse financiare în timpul cel mai apropiat, deoarece inculpata a întreprins toate măsurile de a restitui banii, abia după ce Leonte Oleg a depistat că semnătura de pe dispoziția de plată pentru luna iulie 2010 nu aparține tatălui său, deoarece în acea perioadă se afla în spital.

Mai mult ca atât, conform procesului verbal de confruntare dintre martora Copîriulina Tatiana și inculpata Nicolaenco Ludmila(f.d. 111-112), se confirmă viceversa, prima declarînd că „ ... *în acea zi, cînd Nicolaenco a transmis pensia, ea mi-a spus că ea singură s-a semnat în locul lui Leonte Achim, dar banii i-a transmis fostei soții a acestuia, iar ulterior a aflat de la rudele acestuia că de mult nu locuiesc împreună....*”

Astfel, criticile formulate de recurenți, enunțate la pct. 5. nu au suport juridic, deoarece nu corespund stării de fapt constatate.

Pedepsa stabilită inculpatei este una echitabilă, la numirea căreia Instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor art. 6,7,61,75,77, 84 și 90 CP RM luîndu-se în considerație circumstanțele cauzei, cât și personalitatea inculpatei.

Raportînd argumentele invocate de către recurent la speța supusă judecării Colegiul constată că, acestea au format obiect de discuție în instanța de apel, asupra căroră instanța de apel s-a expus detaliat, adoptînd o hotărîre legală, întemeiată și motivată, argumente fundamentate în fapt și în drept, amplu prezentate în hotărîrea atacată, constatîndu-se că la administrarea probelor nu au fost încălcate drepturile și libertățile constituționale ale participanților la proces și probele puse la baza hotărîrii nu conțin erori procesuale ce ar putea influența autenticitatea concluziilor.

Avînd în vedere cele supra menționate, Colegiul conchide, că temeiul invocat de recurent nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi motiv de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărîrii adoptate pe caz și potrivit legii, se impune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Pentru aceste motive, în conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de Nicolaenco Ludmila și avocatul acesteia, Antoci Maria, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2013, pe cauza penală în privința inculpatei Nicolaenco Ludmila, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 07 mai 2014.

Președinte:

Constantin Gurschi

Judecători:

Liliana Catan

Elena Covalenco